

PM

Práce a Mzdy

bez chýb, pokút a penále[®]

Vznik dočasnej PN – ochranná lehota

Skončenie PP – zdravotné dôvody

Rekondičný pobyt – pravidlá

Zmena pracovnej zmluvy

Neplatené voľno zamestnanca

Sťažený výkon práce

Nájom a nájomná zmluva

Verejná správa

Povoľovanie odkladu splátok dane obcou

Platba školného a poskytovanie štipendií

Príspevok na športovú činnosť

Daň za užívanie verejného priestranstva

Práce a Mzdy

bez chýb, pokút a penále

č. 9 / 2024 • mesačník • ročník XIX.

PORADCA

Poradca, s. r. o.
Pri Celulóžke 40, 010 01 Žilina
IČO: 36 371 271
www.poradca.sk

ZODPOVEDNÁ REDAKTORKA

Zuzana Brezaniová

SPOLUPRACOVNÍCI

Ing. Ján Mintál, JUDr. Jozef Jaško,
Ing. Iveta Matlovičová, JUDr. Miroslav
Tichý, Ing. Zuzana Cingelová,
Ing. JUDr. Ladislav Hrtánek, PhD.

ZÁKAZNÍCKY SERVIS

PO-PIA – 9:00-15:00 hod.

☎ 0915 033 300, 0911 193 135

☎ 041/565 28 71, 565 28 77, 565 28 79

✉ abos@poradca.sk

🌐 www.poradca.sk – E-SHOP

SADZBA / TLAČ

Tvorivec, s.r.o., Martin / jún 2024

Doporučená cena výtlačku 11,20 €

Za správnosť údajov v príspevkoch
zodpovedajú autori
ISSN

1337-060X (tlačová verzia)
EV 3904/09EV 3904/09

Vážení čitatelia!

Po skončení pracovnoprávného vzťahu **trvá „ochranný“ časový úsek**, v ktorom bývalému zamestnancovi, ak ochorie po skončení pracovného pomeru, môže vzniknúť nárok na nemocenskú dávku. Zákon o sociálnom poistení označuje tento časový úsek pojmom **ochranná lehota**. O tejto téme sa dozviete viac v rubrike Aktuálne.

Výkon práce môže spôsobiť ohrozenie života alebo zdravia zamestnanca. Aké sú možné riešenia takejto situácie prostredníctvom **skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa alebo zamestnanca pre zdravotné dôvody**?

Nebezpečenstvá číhajúce na zamestnancov na pracovisku sú škodlivé a nebezpečné faktory pracovného procesu, ktorých účinky ohrozujú život zamestnancov alebo ich zdravie. Zamestnávateľ je preto v záujme predchádzania vzniku takéhoto druhu chorôb povinný zabezpečovať **rekondičný pobyt** zamestnancovi, ktorý vykonáva vybrané povolanie.

Na mladistvých zamestnancov sa v zmysle Zákonníka práce vzťahuje osobitná ochrana. Kedy môže zamestnávateľ uzatvoriť pracovnú zmluvu s fyzickou osobou?

Dôvodov na **zmenu pracovnej zmluvy môže byť viacero**. Najčastejšími sú zmena dĺžky pracovného pomeru, zmena dĺžky pracovného času, zvýšenie vyplácanej mzdy. Je zamestnávateľ povinný pri zmene pracovnej zmluvy jedno vyhotovenie zmeny pracovnej zmluvy vydať zamestnancovi? Prečítajte si v príspevku **Zmena pracovnej zmluvy – dôvody**.

V daňovom procese má obec právne postavenie správcu dane s rozhodovacou právomocou. **O povolení odkladu alebo splátok dane** vydáva obec rozhodnutie. Čo musí uvedené rozhodnutie obsahovať? Viac v rubrike Verejná správa.

Školné patrí medzi vlastné príjmy vysokej školy. Najmenej pätinu z tohto príjmu musia verejné a štátne vysoké školy použiť **na financovanie štipendií**. Čo je hlavným zdrojom financovania verejnej vysokej školy

Mnohé zaujímavé témy nájdete aj v ďalších mesačníkoch nášho vydavateľstva.

Do mesačníka Poradca 2 pripravujeme **Zákon o verejnom obstarávaní s komentárom**. DUO 9/2024 sa venuje **Novele zákona o DPH a Dovolenkám**.

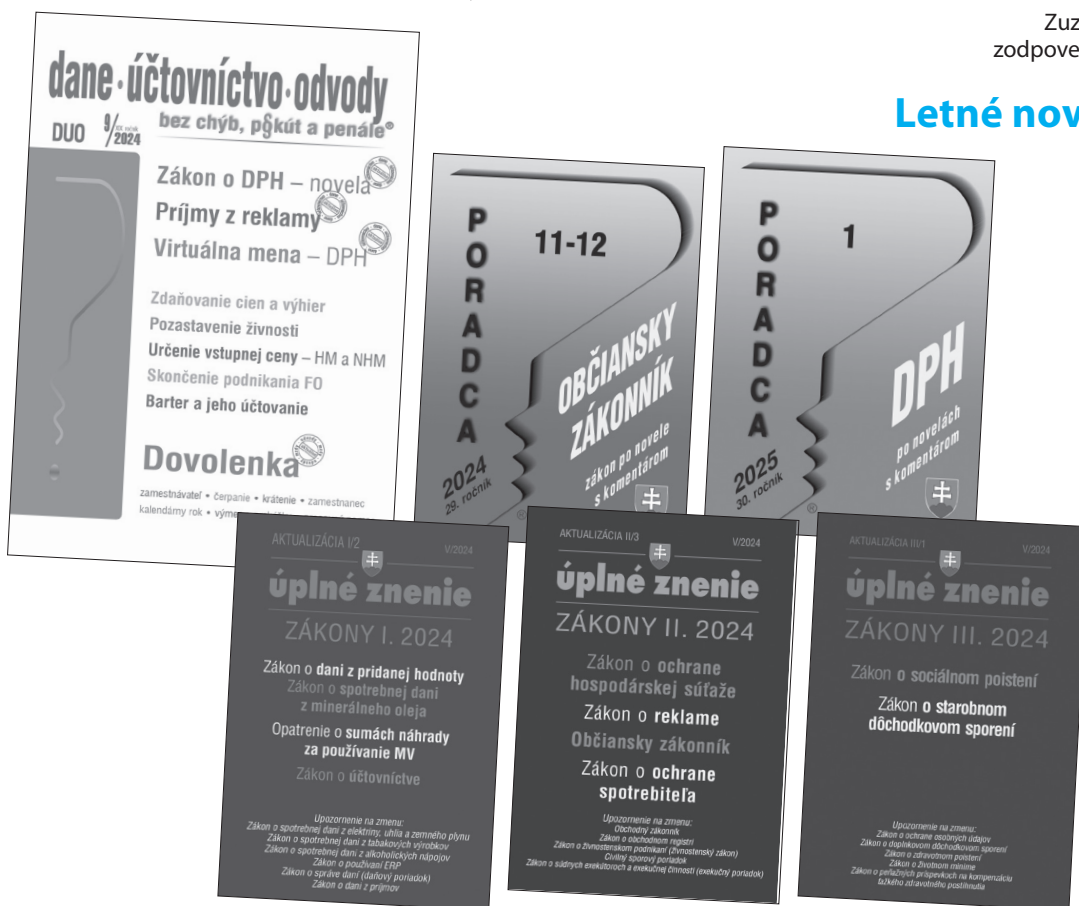
Aktuálnu ponuku všetkých našich produktov nájdete na **www.poradca.sk** a môžete si ich objednať prostredníctvom e-shopu.

Mesačník **PORADCA** vstupuje do **30. ročníka**. Prvé číslo obsahuje **Zákon o DPH s komentárom**. Predplatením mesačníka **Poradca 2025** získate mnoho výhod, napríklad **Zákony 2025, Odvody poistného, Daňové priznanie, bezplatný on-line prístup na www.poradca.sk** a ďalšie.

Aj tento mesiac sme pripravili tematické balíčky **Občiansky zákonník po novele, Verejné obstarávanie po novele, DPH po novele, Balíček stavebníka, ZDP po novele, Súdne spory po novele nielen pre podnikateľov**.

Zuzana Brezaniová
zodpovedná redaktorka

Letné novinky:

rubriky
A
PP
MO
CH
VS
VP

OBSAH 9 / 2024

AKTUÁLNA TÉMA	A
Vznik dočasnej pracovnej neschopnosti v ochrannnej lehote	3
Ing. Iveta Matlovičová	
Skončenie pracovného pomeru zo zdravotných dôvodov	7
Ing. Ján Mintál	
Rekondičný pobyt	12
JUDr. Miroslav Tichý	
PRACOVNÉ PRÁVO	PP
Mladiství zamestnanci – pracovné podmienky	16
JUDr. Sandra Mrukviová-Tomiová	
Zmena pracovnej zmluvy – dôvody	20
Ing. Zuzana Cingelová	
Neplatené voľno zamestnanca	23
Mgr. Katarína Fenciková, PhD.	
Rozdiely medzi pracovnou zmluvou a dohodami o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	25
Ing. Iveta Matlovičová	
Prestávky a odpočinok v práci u dohodárov	29
Ing. JUDr. Ladislav Hrtánek, PhD.	
MZDY A ODVODY	MO
Sťažovaný výkon práce – mzdová a platová kompenzácia	33
Ing. Ján Mintál	
Rezervy v oblasti miezd – tvorba a účtovanie	36
Ing. Zuzana Cingelová	
Pravidelný a nepravidelný príjem	39
JUDr. Jozef Jaško	
Garančné poistenie	42
JUDr. Sandra Mrukviová-Tomiová	
Zdaňovanie cien a výhier u zamestnancov	45
Ing. Ivana Valterová	
CHYBY, OMYLY, POKUTY	CH
Účtovanie inventarizačných rozdielov	48
Ing. Ľudmila Novotná	
Nájom a nájomná zmluva u daňovníkov nezaložených a nezriadených na podnikanie	51
Ing. Marta Boráková	
Úkony zabezpečujúce priebeh a účel správy daní	53
Ing. Daniela Ivanáková	
Smernica o evidovaní zásob – vzor	57
Dr. Jozef Sýkora, MBA, DSc.	
VEREJNÁ SPRÁVA	VS
Povoľovanie odkladu alebo splátok dane obcou	60
Ing. JUDr. Ladislav Hrtánek, PhD.	
Platba školného a poskytovanie štipendií	64
JUDr. Miroslav Tichý	
Príspevok na športovú činnosť	69
Dr. Jozef Sýkora, MBA, DSc.	
Zdravé pracoviská vo verejnej správe	71
Doc. Ing. Dagmar Hrašková, PhD.	
Daň za užívanie verejného priestranstva	74
Ing. Daniela Ivanáková	
VEDÚCI PRACOVNÍK	VP
Opálenie ale nie popálenie	77
MUDr. Pavel Malovič	
Športovanie v horúcom prostredí	79
MUDr. Matej Fülöp	

VZNIK DOČASNEJ PRACOVNEJ NESCHOPNOSTI V OCHRANNEJ LEHOTE

Ak skončí pracovný pomer zamestnanca, zanikne mu aj účasť na nemocenskom poistení. Po skončení pracovnoprávneho vzťahu trvá „ochranný“ časový úsek, v ktorom bývalému zamestnancovi, ak ochorie po skončení pracovného pomeru, môže vzniknúť nárok na nemocenskú dávku. Zákon o sociálnom poistení označuje tento časový úsek pojmom ochranná lehota, o ktorej vás oboznámime v príspevku.

SKONČENIE PRACOVNÉHO POMERU ZO ZDRAVOTNÝCH DÔVODOV

V rámci výkonu pracovného pomeru môže dôjsť ku vzniku stavu, keď sa pre svoj nepriaznivý zdravotný stav zamestnanec stane zdravotne nespôsobilým na výkon svojej práce. Výkon práce by totiž mohol spôsobiť ohrozenie života alebo zdravia takéhoto zamestnanca. Aké sú možné riešenia takejto situácie prostredníctvom skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa alebo zamestnanca pre zdravotné dôvody?

REKONDIČNÝ POBYT

Nebezpečenstvá číhajúce na zamestnancov na pracovisku sú škodlivé a nebezpečné faktory pracovného procesu a pracovného prostredia, ktorých účinky ohrozujú život zamestnancov alebo ich zdravie a môžu ich poškodiť. Sú nimi napríklad elektrický prúd, výška alebo hĺbka, nadmerná hmotnosť manipulovaného bremena.

ZMENA PRACOVNEJ ZMLUVY – DÔVODY

Dohodnutý obsah pracovnej zmluvy možno zmeniť len vtedy, ak sa zamestnávateľ a zamestnanec dohodnú na jeho zmene. Zamestnávateľ je povinný zmenu pracovnej zmluvy vyhotoviť písomne. Pri zmene pracovnej zmluvy je zamestnávateľ povinný jedno vyhotovenie zmeny pracovnej zmluvy vydať zamestnancovi.

NEPLATENÉ VOĽNO ZAMESTNANCA

Čas, ktorý nie je pracovným časom jednotlivca sa v aplikačnej praxi označuje pojmom „voľno“. Voľno má v pracovnom práve mnoho podôb. Môže sa jednať o voľno, ktoré nasleduje po odpracovaní pracovnej zmeny, o voľno ktoré spočíva v čerpaní dovolenky, či o voľno, ktoré súvisí s prekážkami v práci. Aké je pracovné voľno zamestnanca, za ktoré mu nepatrí náhrada mzdy, či hmotné zabezpečenie?

SŤAŽENÝ VÝKON PRÁCE – MZDOVÁ A PLATOVÁ KOMPENZÁCIA

V zmysle § 146 Zákonníka práce predstavuje ochrana práce systém opatrení vyplývajúcich z právnych predpisov, organizačných opatrení, technických opatrení, zdravotníckych opatrení a sociálnych opatrení zameraných na utváranie pracovných podmienok zaisťujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, zachovanie zdravia a pracovnej schopnosti zamestnanca. Ochrana práce je pritom neoddeliteľnou súčasťou pracovnoprávnych vzťahov.

ÚKONY ZABEZPEČUJÚCE PRIEBEH A ÚČEL SPRÁVY DANÍ

Zápisnica a úradný záznam a ich spísanie patrí k povinným náležitostiam správy daní v priebehu správy daní počas ústneho pojednávania. Týmto úkonom sa zabezpečuje priebeh a účel správy daní, respektíve zápisnica obsahuje určitý priebeh skutočností v rámci daňového konania, daňovej kontroly, či vyrubovacieho konania. Všetky úradné záznamy a zápisnice sa z priebehu správy daní musia uchovávať.